

TEORÍA que hay que saber...

Vectores

- **Vector:** Flecha con origen en un punto y extremo en otro punto: $\vec{AB} = B - A$
- **Coordenadas del vector:** Sus componentes: $\vec{AB} = (b_x - a_x, b_y - a_y)$
- **Módulo:** longitud del vector: $|\vec{AB}| = \sqrt{(b_x - a_x)^2 + (b_y - a_y)^2}$

Propietats/operacions:

- **Suma** de dos vectores: da otro vector: $\vec{u} + \vec{v} = (u_x + v_x, u_y + v_y)$
- **Diferencia** entre dos puntos (A - B): nos da las componentes de un vector: $\vec{u} = (B_x - A_x, B_y - A_y)$
- **Suma** de un vector más un punto: nos da otro punto: $A = B + \vec{u}$
- **Producto** de un escalar por un vector: da otro vector dependiente: $5 \cdot \vec{u} = (5 \cdot u_x, 5 \cdot u_y)$
- Vector **unitario:** Aquel cuyo módulo es la unidad: $|\vec{u}| = \sqrt{u_x^2 + u_y^2} = 1$
- Dos vectores forman una base **ortogonal** si son no nulos y perpendiculares entre sí.
- Dos vectores forman una base **ortonormal** si son unitarios y perpendiculares entre sí.
- **Producto escalar:** $\vec{u} \cdot \vec{v} = (u_x \cdot v_x + u_y \cdot v_y)$; $\vec{u} \cdot \vec{v} = |\vec{u}| \cdot |\vec{v}| \cdot \cos \alpha$

Geometría: ecuaciones de la recta

Ecuación vectorial.

$$(x, y) = (x_0, y_0) + (v_x, v_y)t$$

Ecuación continua.

$$\frac{x - x_0}{v_x} = \frac{y - y_0}{v_y}$$

Ecuación explícita.

$$y = mx + n$$

Pendiente de una recta:

$$m = -\frac{a}{b} = \frac{v_y}{v_x} = \frac{y_1 - y_0}{x_1 - x_0}$$

Ecuación paramétrica.

$$\begin{cases} x = x_0 + v_x t \\ y = y_0 + v_y t \end{cases}$$

Ecuación punto pendiente.

$$y - y_0 = \frac{v_y}{v_x} (x - x_0)$$

$$y - y_0 = m(x - x_0)$$

Ecuación implícita:

$$ax + by + c = 0$$

- › Distancia entre 2 puntos: Es el modulo del vector :
- › Distancia de un punto P(x,y) a una recta r:
- › Punto medio (M) entre dos puntos A B:

$$d = \sqrt{(x_1 - x_2)^2 + (y_1 - y_2)^2}$$

$$d(Pr) = \frac{|Ax + By + C|}{\sqrt{A^2 + B^2}}$$

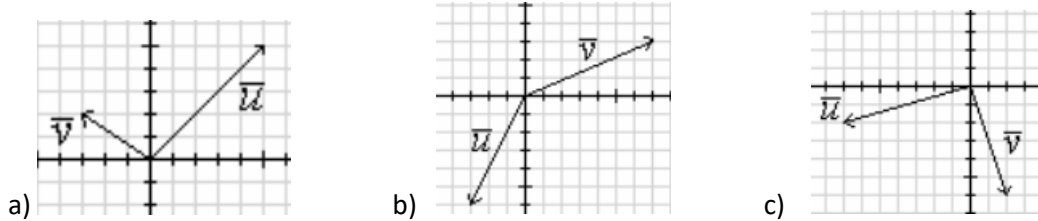
$$M = \left(\frac{Ax + Bx}{2}, \frac{Ay + By}{2} \right)$$

POSICIONES RELATIVAS DE DUES RECTES

POSICIONS	VECTORS DIRECTORS	PENDENTS	EQUACIÓ GENERAL
Paraleles (igual direcció i sense punts comuns)	Proporcionals $\frac{\vec{v}_2}{\vec{v}_1} = \frac{\vec{u}_2}{\vec{u}_1}$	Iguals $m = m'$	$\frac{A}{A'} = \frac{B}{B'} \neq \frac{C}{C'}$
Coincidents (igual direcció i tots els punts comuns)	Proporcionals $\frac{\vec{v}_2}{\vec{v}_1} = \frac{\vec{u}_2}{\vec{u}_1}$	Iguals $m = m'$	$\frac{A}{A'} = \frac{B}{B'} = \frac{C}{C'}$
Secants (diferent direcció i un punt en comú)	No proporcionals $\frac{\vec{v}_2}{\vec{v}_1} \neq \frac{\vec{u}_2}{\vec{u}_1}$	Diferents $m \neq m'$	$\frac{A}{A'} \neq \frac{B}{B'}$

Exercicis de vectors

0. Determine gráficamente y aritméticamente el vector $\vec{u} + \vec{v}$ y $\vec{u} - \vec{v}$:

1.- Calcula el módulo y el argumento de los siguientes vectores:

a) $\vec{v} = (6, 0)$ b) $\vec{v} = (0, 3)$ c) $\vec{v} = (1, 2)$ d) $\vec{v} = (3, 4)$ e) $\vec{v} = (-2, 1)$

2. Calcula el vector unitario de los siguientes vectores:

a) $\vec{v} = (6, 0)$ b) $\vec{v} = (0, 3)$ c) $\vec{v} = (1, 2)$ d) $\vec{v} = (3, 4)$ e) $\vec{v} = (-2, 1)$

3. Hallar un vector de módulo 10 en la dirección de $\vec{u} = (4, 3)$

4. Partiendo de los siguientes vectores:

a) $\vec{u} = (6, 0)$ $\vec{v} = (0, 3)$ $\vec{w} = (1, 2)$ $\vec{r} = (3, 4)$ $\vec{s} = (-2, 1)$

Calcula los siguientes productos escalares: a) $\vec{u} \cdot \vec{v}$ b) $\vec{v} \cdot \vec{w}$ c) $\vec{s} \cdot \vec{u}$ d) $\vec{r} \cdot \vec{w}$ e) $\vec{r} \cdot \vec{s}$

5. Un vector tiene de módulo 4 y otro vector tiene módulo 5. Si el ángulo formado por los dos vectores es de 60° , calcule el producto escalar de los dos vectores.

6. Comprueba si el ángulo formado por los vectores es de 60° : $\vec{u} = (\sqrt{3} + 1, \sqrt{3} - 1)$ $\vec{v} = (\sqrt{3} - 1, \sqrt{3} + 1)$

7. Calcula x e y para que los vectores $\vec{u} = (2, y)$ $\vec{v} = (x, 1)$ sean ortogonales y además $|\vec{v}| = \sqrt{5}$

8. Dados los vectores: $\vec{u} = (2, y)$ $\vec{v} = (1, -1)$ Determina y para que dichos vectores formen un ángulo de 45° .

9. Sabiendo que $\vec{u} = (\sqrt{3}, 1)$ forma un ángulo de 60° con un vector \vec{v} , de módulo igual al módulo de u, calcular las componentes de \vec{v} .

10. Calcular los ángulos y la longitud de los lados del triángulo ABC, sabiendo que las coordenadas de sus vértices son los puntos A(0, 0), B(1, 3) y C(4, 2).

11. Hallar el área de un triángulo de vértices A(1, 3), B(3, 6) y C(7, 2).

12. Calcular los valores de m y n para que los vectores $\vec{u} = (-\frac{3}{5}, m)$ y $\vec{v} = (n, \frac{5}{9})$

a) Sean unitarios b) Sean ortogonales.

13. Encuentra el punto medio (M) y el punto simétrico (S) entre los puntos A(1,2) y B(3,6)

14. Dados los vectores: $\vec{u} = (1,4)$ y $\vec{v} = (6,2)$ Determina el ángulo que forma la bisectriz de estos vectores con el eje OX.

15. Hallar los puntos que, estando situados sobre el segmento AB, A(1, 2) y B(4, -1) dividan a este en dos partes de tal forma que una parte sea el doble que la otra.

Soluciones:

0: a) $u+v = (2,7)$ $u-v = (8,3)$ b) $u+v = (4,-3)$ $u-v = (-10,-9)$

1: a) $|\vec{v}| = 6$, $\theta = 0^\circ$; b) $|\vec{v}| = 3$, $\theta = 90^\circ$; c) $|\vec{v}| = \sqrt{5}$, $\theta = 63.43^\circ$; d) $|\vec{v}| = 5$, $\theta = -53.13^\circ$; e) $|\vec{v}| = \sqrt{5}$, $\theta = 206.56^\circ$

2: a) (1,0); b(0,1); c) $(\frac{1}{\sqrt{5}}, \frac{2}{\sqrt{5}})$; d) $(\frac{3}{5}, \frac{-4}{5})$; e) $(\frac{-2}{\sqrt{5}}, \frac{-1}{\sqrt{5}})$ 3: (8,6) 4: a) 0; b) 6; c) -12; d) -5; e) -2 5: 10 7: $\pm 2; \pm 4$

8: 0 9: $v=(0,2)$ $v=(\sqrt{3}, -1)$ 10: $|AB|=|BC|=\sqrt{10}$, $\alpha=90^\circ$, $|AC|=\sqrt{20}$, $\alpha=45^\circ$ 11) 20 12) a) $m=\pm 4/5$ b) $n=25m/27$

13) M(2,4) S(7,10) 14) 57.5° 15) P = (2, 1); P' = (3, 0)

Exercicis de rectes

- Hallar la ecuación vectorial, paramétrica y continua de la recta que pasa por los puntos $A = (3, 2)$ y $B = (1, -1)$
- Escribir la forma explícita y continua la ecuación de la recta: $2x + 3y = 6$
- Dada la recta $r: x + 3y + 2 = 0$, en forma implícita, escribirla en forma explícita, continua y vectorial
- Hallar la ecuación paramétrica de la recta que pasa por los puntos $P = (2, 1)$ y $Q = (1, -2)$
¿Para qué valores del parámetro se obtienen los puntos P y Q y el punto medio de P y Q ?
- a) Halla la pendiente de la recta que pasa por los puntos $A(2, 2)$ y $B(0, 4)$
b) Escribe las ecuaciones explícita e implícita de la recta que pasa por los puntos $P(1, 4)$ y $Q(2, 3)$.
- Halla la pendiente de la recta que pasa por los puntos $A(0, 1)$ y $B(3, 4)$
- Halla el vector director y la pendiente de las siguientes rectas: a) $y = 3x - 2$. b) $(x - 1)/2 = (y + 2)/4$
- Encuentra la ecuación de la recta cuyos puntos de intersección con los ejes son $A(6, 0)$ y $B(0, -2)$
- ¿Pertenece el punto $P(3, 3)$ a la recta que pasa por los puntos $A(1, -1)$ y $B(2, 1)$?
- Determina el valor de k para que los puntos $A(2, -1)$, $B(1, 4)$ y $C(k, 9)$ estén alineados.
- Hallar la ecuación de la recta perpendicular a r que pasa por el punto P en los casos:
a) $r: \{x=2-3t; y=1+t\}; P(3, 1)$ b) $r: y=2x-1; P(1,2)$ c) $r: 2x-3y+2=0; P(0,0)$
- Hallar la ecuación de la recta que pasa por $B(3, 1)$ y es paralela a la que pasa por los puntos $A(2, 0)$ y $C(2, -1)$
- Halla la ecuación de la recta perpendicular al vector $\vec{w} (2, 1)$ y que corta a $y = x - 2$ en el punto de ordenada 3.
- Halla la ecuación de la recta que pasa por el punto $(2, -1)$ que es paralela a la que pasa por los puntos $(2, 0)$ y $(1, 3)$
- Hallar la ecuación de la recta que pasa por el punto de intersección de las rectas $2x+3y+1=0; x-y-2=0$ y es perpendicular a la recta $3x + 5y = 15$.
- Hallar el valor de a y b para que las rectas: $r1: ax-y+2; r2: bx+6y-9$ sean perpendiculares y, además, la segunda pase por el punto $P(1, 1)$.
- Determina a y b sabiendo que la recta $2x + by = 0$ pasa por el punto $(1, 2)$ y es paralela a la recta $ax-2y+3=0$.
- Dadas las rectas: $r: 3x+y-3; s: -2x+ay-8=0$ Hallar "a" para que formen un ángulo de 45° .
- Hallar el valor de "a" y de "b" para que las rectas: $r: ax+2y-8=0; s: 2x+by-3=0$ se corten en el punto $(2, 1)$.
- Calcula la distancia entre las rectas paralelas: $r: 3x + 4y - 15; s: 3x + 4y - 40 = 0$
- Encuentra un punto de la recta $r: x+y-2=0$ que equidiste de los puntos $A(1, 3)$ y $B(1, 1)$
- Las coordenadas del punto medio del segmento AB son $(2, 1)$. Calcula las coordenadas del punto A sabiendo que las coordenadas de B son $(1, 2)$
- Se tiene el cuadrilátero $ABCD$ con $A(3, 2); B(1, -2); C(-1, -1); D(1, 3)$. Comprueba que es un paralelogramo y calcula su centro y su área.
- Un cuadrado de vértice A en el punto $(0, 1)$ y su centro el punto $(2, 1)$. Hallar los otros tres vértices.
- Calcula el área del triángulo que tiene sus vértices en los puntos $A(1, 4), B(3, -2)$ y $C(-1, 0)$
- Determina el vértice D del paralelogramo $ABCD$, sabiendo que $A(1, -2); B(3, -1)$ y $C(0, 3)$
- Dados los puntos: $A(1, 3) B(5, 7) C(7, 5) D(3, 1)$ Calcula los puntos medios de sus lados y comprueba que forman un paralelogramo.
- Dadas las rectas $r: 2x - 3y - 3 = 0; s: 3x - y - 1; t: \{x = 3 - 4t; y = 1 + 2t\}$ Calcula el área del triángulo que forman.

Solucions:

- $(x, y) = (3, 2) + t \cdot (2, 3); \{x = 3 + 2 \cdot t; y = 2 + 3 \cdot t\}; (x - 3)/2 = (y - 2)/3$
- $y = (-2/3)x + 2; (x - 3)/3 = y/(-2)$ 3) $y = (-1/3)x - 2/3; (x - 1)/3 = (y + 1)/(-1); (x, y) = (1, -1) + t \cdot (3, -1)$
- $\{x = 2 + t; y = 1 + 3 \cdot t\}; t = 0; t = -1; t = -1/2$ 5) a) $m = -1$; b) $y = -x + 5; x + y - 5 = 0$ 6) $m = 1$
- a) $v = (1, 3); m = 3$; b) $v = (2, 4); m = 2$ 8) $x - 3y - 6 = 0$ 9) Sí 10) $k = 0$
- a) $y = 3x - 8$ b) $y = -1/2 x + 5/2$ c) $y = -3/2 x$ 12) $y = 1$ 13) $2x + y - 13 = 0$ 14) $3x + y - 7 = 0$ 15) $P(1, -1) 5x - 3y + 5 = 0$
- $a = 2; b = 3$ 17) $a = 4; n = -1$ 18) $a = 1$ 19) $a = 3; b = -1$ 20) 5 21) $(0, 2)$ 22) $(3, 0)$ 23) $(1, 1/2) A = 10$
- $(2, 3) (4, 1) (2, -1)$ 25) $5/2$ 26) $(-2, 2)$ 27) $(3, 5), (6, 6), (5, 3), (2, 2)$ 28) $A = 10$

IES JAUME I

Departament de Matemàtiques

VECTORS

gener
1r de BAT

- 1.- Considereu els punts A:(-3,5), B:(-1,2) i C:(3,4) que determinen un triangle
- Trobeu l'angle en el vèrtex A
 - Trobeu un punt D de manera que ABCD sigui un paral·lelogram.

2. a) Expresses en forma polar el vector $\vec{u} : (3,5)$.
- b) Representeu gràficament el vector donat en forma polar 2_{30° , i trobeu-ne les coordenades.

3. a) Trobeu un vector que tingui la mateixa direcció que el vector $\vec{v} : (4,5)$ però amb mòdul el triple i sentit contrari.
- b) Trobeu un vector amb la mateixa direcció i sentit però de longitud 1.

1.- Donats els punts P(1,2), Q(x,5), R(1-y,3) i S(1+y,2x), trobeu x i y de tal manera que \vec{PQ} i \vec{RS} siguin vectors equivalents.

2.- Considereu els vectors $\vec{u} = (-3,5)$, $\vec{v} = (4,-9)$ i $\vec{w} = (2,6)$ representeu-los gràficament i trobeu els angles que formen:

- \vec{u} amb l'eix X i l'eix Y
- \vec{u} i \vec{v}
- \vec{u} i \vec{w}
- \vec{v} i \vec{w}

3.- Esbrineu sense buscar l'angle si els vectors següents són ortogonals:

- $\vec{u} = (4,6)$ i $\vec{v} = (-9,6)$
- $\vec{r} = (0,5)$ i $\vec{s} = (5,1)$
- $\vec{x} = (-5,5)$ i $\vec{y} = (-1,1)$
- $\vec{z} = (5,2)$ i $\vec{t} = (-3,7)$

Ec de la recta

Exa Eli 25. Siguin r i s les dues rectes del pla d'equacions: $r: 2x - y - 3 = 0$, $s: \frac{x+1}{4} = \frac{y+2}{2}$

- Calcula l'equació explícita de la recta que passa pel punt d'intersecció r-s, i que és perpendicular a la recta $t: 6x + 2y - 1 = 0$
- Comprova si els punts A(-2,-2), B(3,-1) i C(6,-2) estan alineats i el perquè de la resposta.
- Quina distància hi ha entre el punt P(-2,7) i la recta t?

Exa Eli: 3B – El Joan té un terreny en forma triangular representat per tres línies rectes que el delimiten:

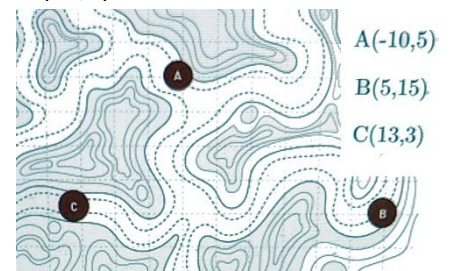
$r: y=x+7$; $s: (x,y)=(-3,1)+k(4,-2)$; $t: 5x+4y=1$

- Determina quants km de tanca necessitarà si vol tancar el seu terreny. s t r
- Determina quina superfície en kilòmetres té el terreny d'en Joan.
- L'empresa que posa la tanca, ha avisat en Joan perquè si l'angle que es forma al vèrtex t-s és menor a 25° , pot tenir problemes amb la instal·lació. Comprova si l'angle pot suposar un problema o no.

3C Estudieu les posicions relatives de r y s. Si són paral·leles, troba la distància entre elles. Si són secants, troba el punt d'intersecció i l'angle més petit que formen. $r: 2x - y + 3 = 1$ $s: \frac{x-1}{2} = \frac{y-5}{4}$

Exam Eli de vectors: La FEEC (Federació d'Entitats Excursionistes de Catalunya) organitza una cursa amb 3 punts de control i que forma i que forma un circuit circular que va d'A(-10,5) a B(5,15), de B a C(13,3) i de C a A.

- Determina la llargada total de la cursa
- Digues si el circuit forma un triangle rectangle
- Calcula el punt simètric de A respecte el recorregut BC i indica'n les coordenades.
- Determina les rectes que van de A a B i de C a A

IES JAUME I

GEOMETRIA

- 1.- Trobeu de dues formes diferents l'equació del lloc geomètric dels punts del pla que equidisten dels punts A:(1,3) i B:(5,-7).
- 2.- Trobeu el lloc geomètric dels punts del pla que equidisten de les rectes següents: $3x + 4y - 5 = 0$ i $12x - 5y - 8 = 0$
- 3.- Trobeu l'equació del lloc geomètric dels punts del pla tals que la seva distància al punt (3,3) és el doble de la distància al punt (-3,3).
- 4.- Lloc geomètric dels punts del pla que equidisten dels eixos de coordenades.
- 5.- Lloc geomètric dels punts del pla la distància dels quals al punt (0,0) val 4.

IES JAUME I
SALOU

EQUACIÓ DE LA RECTA

Matemàtiques 1r BAT

- 1.- a) Trobeu l'equació vectorial, paramètrica, contínua, implícita i explícita de la recta que passa pel punt P:(2,1) i té la direcció del vector $\vec{v} = (-3,2)$.
b) Trobeu tres punts d'aquesta recta i representeu-la gràficament.
c) Doneu tres exemples de vectors directors d'aquesta recta.
- 2.- Trobeu tres punts i un vector director de cadascuna de les rectes següents:

a) $(x,y) = (2,-5) + \alpha (1,-2)$	c) $\left. \begin{array}{l} x = 3K \\ y = 5 \end{array} \right\}$
b) $\left. \begin{array}{l} x = -3 + 4\beta \\ y = 7 - \beta \end{array} \right\}$	d) $y = 3x - 7$
- 3.- Digueu si els punts A:(1,-3), B:(4,7) o C:(-2,1) pertanyen a la recta $r: y = 2x - 5$ o a la recta $r': 2x - 3y + 7 = 0$.
- 4.- Comproveu si algun dels punts A:(-2,1), B:(4,1) o C:(7,-5) són de la recta $(x,y) = (-1,1) + \alpha (-3,2)$
- 5.- Comproveu si A:(-2,8) o B:(3,-1) són de la recta $\left. \begin{array}{l} x = -4 + \alpha \\ y = 2 + 3\alpha \end{array} \right\}$
- 6.- a) Trobeu l'equació vectorial de la recta que passa per P:(1,2) i Q:(3,-5).
b) Trobeu l'equació implícita de la recta que passa per A:(0,3) i B:(-1,3).
c) Trobeu l'equació cartesiana de la recta que passa per C:(-1,5) i D:(2,5).
- 7.- Trobeu les equacions de les rectes horitzontal i vertical que passen pel punt P:(3,4).
- 8.- Expressau la recta $3x - y + 12 = 0$ en forma paramètrica.
- 9.- Trobeu el pendent, l'angle que formen amb l'eix X i un vector director de les rectes següents: a) $y = x - 12$ b) $y = 7x + 1$ f) $(x,y) = (3,-2) + K(1,5)$

IES JAUME I
SALOU

ANGLE ENTRE DUES RECTES. PERPENDICULARITAT

- 1.- Trobeu l'angle que formen les parelles de rectes següents:

a) $y = -x$ $y = 2.5x + 6$
b) $y = 4x + 1$ i $y = 3$
c) $3x - 2y + 5 = 0$ i $3x + 4y + 8 = 0$
- 2.- Trobeu l'equació de la recta que passa pel punt (1,3) i forma un angle de 45° amb la recta $5x - 2y + 1 = 0$.
- 3.- Trobeu les equacions de les rectes que passen pel punt (1,-2) i formen un angle de 60° amb la recta $4x - 3y + 2 = 0$.

PROVA DE GEOMETRIA

TERESIANES

1rBAT

1. Determina si els vectors $\vec{a} = (1, -3)$ i $\vec{b} = (3, -5)$ formen una base i expressa el vector $\vec{c} = (-7, 9)$ com una combinació lineal dels vectors \vec{a} i \vec{b} . [1,5 punts]
2. Troba els vectors perpendiculars a $\vec{v} = (2, -3)$ i de mòdul $\sqrt{52}$. [1 punt]
3. Donats els punts $A = (-3, 2)$, $B(4, 3)$ i $C = (0, 4)$, determina:
 - a) Equació general de la recta que passa per C i és paral·lela a la recta que passa per A i B .
 - b) Calculeu l'àrea del triangle ABC (agafeu de base el costat \overline{AB}).
 - c) L'equació contínua de l'altura del triangle que passa per C .
 - d) L'equació general de la mitjana del triangle que passa per C . [4,5 punts]
4. Trobeu la distància i angle entre les rectes $r: \frac{x-1}{2} = y + 4$ i la recta $y = 3x - 1$. [1 punt]
5. Troba les rectes paral·leles a $r: 6x - 8y + 5 = 0$ que es troben a 5 unitats de distància. [1 punt]
6. Determina la projecció ortogonal del punt $A = (3, -1)$ sobre la recta $r: x + 3y - 5 = 0$.

ELISABETH

Rectes exponencials i logaritmes (encolloix 2 onto of 3 solucions)

Exercici 8 (2 p)

Trobeu una recta paral·lela i una altre de perpendicular a $r: \begin{cases} x = -3 + 2t \\ y = 1 - 3t \end{cases}$

passin pel punt $A=(3,-2)$

Solució:	Paral·lela: $y = \frac{-3}{2}x + \frac{5}{2}$	Perpendicular: $y = \frac{2}{3}x - 4$
----------	---	---------------------------------------

Exercici 6 (2 p) Estudieu les posicions relatives de r i s : Si són paral·leles troba la distància entre elles. Si són secants, troba el punt d'intersecció i l'angle més petit que formen. Si són coincidents no cal fer res més.

$r: \begin{cases} x = 3 - 2t \\ y = 5 + 3t \end{cases}$

$s: \begin{cases} \frac{3}{2}x + \frac{19}{2} = y \\ \frac{2}{3}x + \frac{9}{3} = y \end{cases}$

$3: 2x - 3y + 9 = 0$

secants
 $m_1 \neq m_2$